

Keski-Uudenmaan hyvinvointialue

Suutarinkatu 2
05900 HYVINKÄÄ

Lausunto Keusoten palveluverkkosuunnitelmaan

Kellokosken Eläkeläiset ry antaa lausunnon Keski-Uudenmaan hyvinvointialueen palveluverkkosuunnitelmaan ja toimitiloohjelmaan.

Digitaaliset palvelut

Palveluverkkosuunnitelmassa korostetaan digitaalisia palveluita. Kaikki ikäihmiset eivät omista tietokoneita tai älykännyköitä. Ikä ja terveydentila ovat usein esteinä uuden oppimiselle. Tarvitaan puhelinpalvelu ikäihmisille ja niille asukkaille, jotka terveydentilan, pankkitunnuksien puuttumisen vuoksi tai muusta syystä eivät pysty tai osaa käyttää digipalveluja. Ikääntyneet tarvitsevat enemmän henkilökohtaista lähipalvelua omalla sote-aseamalla.

Pienet sote-asetat

Palveluverkkosuunnitelmassa ollaan lopettamassa pieniä sote-asetmia. Kellokosken terveysaseman käyttö on tilastoissa rekisteröity vähäiseksi. Sote-asema on ollut kiinni hyvin pitkään ja avattaessa palvelut ovat olleet minimaaliset. Saatavista palveluista ei ole tiedotettu kuntalaisille ja sen vuoksi käyttö on ollut vähäistä. Keusoten palveluiden käyttäjinä kellokoskelaiset ovat jo pitkään olleet heitteillä.

Pienten sote-asetmien vuokrasopimusten irtisanominen tässä vaiheessa on hätiköityä ja ennenaikaista. Tiloista saatavat vuokrasäästöt ovat marginaalisia, mutta asiakkaille koitua haitta erittäin merkittävä. Keusoten ei pidä lakkauttaa yhtään sote-yksikköä ennenkuin on selvitetty ja toteutettu korvaavat palvelut. Ennen terveysasemien sulkemispäätöksiä on tehtävä myös vaikuttavuusarvioinnit. Mitä korvaavat palvelut tulevat maksamaan ja mitä sote-asetmien lakkauttaminen asiakkaille merkitsee. Kaikissa lopettamispäätöksissä on kyse kustannusten vähentämisestä, mutta kaikille asiakkaille pitää turvata tasapuolisesti hyvät peruspalvelut. Keusoten tulee kehittää palveluitaan asukkaiden palvelut edellä, ei palveluverkko edellä.

Useat alueen kunnat ovat ilmoittaneet olevansa valmiit keskustelemaan vuokrasopimusten hinnoista, niin myös Tuusula. Tähän tarjoukseen tulee Keusoten tarttua eikä hätiköidä palvelupisteiden lakkautusten kanssa.

Etälääkäripalvelut

Nykyisten palveluiden suurin ongelma on yhteyden saaminen sosiaali- ja terveystieteisiin. ja perusterveydenhuollon lääkäripalvelujen saaminen kohtuullisessa ajassa.

Etälääkäritoiminta toimii hyvin pienissä vaivoissa, mutta ei sovi kaikkien potilaiden hoitoon. Soitettaessa vastuuhuoltajalle, joka harkitsee potilaan tilanteen ja kertoo sen lääkärille, joka

10.11.2023

kommentoi asiaa ja taas hoitaja soittaa potilaalle ohjeita. Tämä toimii kuin ”rikkinäinen puhelin”, tarkentavat kysymykset jäävät kysymättä. Potilaan kohtaamattomuus johtaa usein liian herkkiin läheteisiin erikoissairaanhoidon, vaikka potilaan kohtaamisessa asia olisi voitu hoitaa perusterveydenhuollossa. Puhelimella hoidetuissa sairauksissa on aina suuri mahdollisuus virhediagnoosin tekoon.

Hoitoon pääsyssä on myös vaikeuksia, jos asiakkaalla ei ole todettua sairautta, mutta hoidon tarve on olemassa. Erikoissairaanhoidon siirtää asiakkaan sairauden hoidon seurannan perusterveydenhuololle, jossa palvelu ei kuitenkaan toimi. Määräaikaiset tarkastukset jäävät tekemättä.

Palvelujen saavutettavuus

Luonnoksessa olevalla kartalla näkyy, että Kellokoskelta on n. 6 km linnuntietä Järvenpään Justiin, mutta miten sinne pääsevät autottomat ja liikuntarajoitteiset asiakkaat. Kellokoskelta ei kulje yhtään bussia Justin kautta.

Julkisen liikenteen reittejä Keusoten tulee selvittää yhteistyössä HSL:n ja kuntien kanssa. Ongelmana mm. on se, että esim. Järvenpää ei kuulu HSL:ään, joten bussien ajoreittien suunnittelu Järvenpäässä ei ole HSL:n intressissä. Esimerkiksi bussi Kellokoskelta Järvenpäähän kulkee Pajalan kautta rautatieasemalle, josta on matkaa Justiin sen verran, että liikuntarajoitteisille matka on liian pitkä. Vaihtoehtona voisi olla myös palvelubussi, joka kuljisi tietyinä aikoina välillä Kellokoski-Järvenpää.

Ikääntyneiden yhteisöllinen asuminen

Ikäihmisille on Keusoten omana tuotantona tarkoitus toteuttaa yhteisöllisiä asumisyksiköitä useisiin kuntiin. Ajatus on hyvä, jos kaikki sinne muuttavat ikäihmiset haluavat asua yhteisöissä ja saavat siellä tarvitsemansa palvelut. Hankkeet pitää kuitenkin toteuttaa keskusta-alueille palveluiden lähelle.

Muistisairaiden määrä kasvaa jatkossa huomattavasti eivätkä he pärjää yhteisöllisessä asumisessa, vaan tarvitsevat ympärivuorokautista hoitoa ja valvontaa. Vanhusten perhehoito on myös marginaalinen ilmiö, johon ei voi juurikaan tukeutua säästöyistä.

Toimitilaohjelma

On hämmentävää, että kunnossa olevia rakennuksia hylätään ja rakennetaan tilalle uusia valtavasti kustannuksin. Tämä on luonnonvarojen tuhlausta ja ympäristön sekä ilmaston kannalta täydellistä välinpitämättömyyttä. Sekä kuntien että valtion omistamat rakennukset ovat verovaroin rakennettuja ja niitä tulisi hyödyntää mahdollisimman tehokkaasti. Keusoten tulee säästöyistä pyrkiä sopeuttamaan toimintansa olemassa oleviin kiinteistöihin.

Palveluverkkosuunnitelmassa kerrotaan palveluverkon tiivistämisestä. Kyse on kuitenkin palveluiden keskittämisestä, mikä tarkoittaa sitä, että ihmiset joutuvat kulkemaan alueella pitkiä matkoja paikasta toiseen palveluiden perässä. Tämä ei ole ilmasto- tai ympäristöystävällistä.

Kellokosken Eläkeläiset ry

Hallitus